

Вплив транспорту на довкілля

Автомобільний транспорт є основним споживачем моторного палива (споживає близько 65% використововуваного у країні дизельного палива, понад 95% бензину і майже 80% зрідженого нафтового газу). Водночас автотранспорт є одним з основних забруднювачів атмосферного повітря (його викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря упродовж останніх років становлять близько 2,3 млн. т. щорічно або майже 35% від загального обсягу викидів забруднюючих речовин), що потребує запровадження ефективних заходів зі зменшення його негативного впливу на довкілля. Обсяги викидів забруднювальних речовин та парникових газів від всіх видів транспорту у 2012 р. показані в табл. 1.

Таблиця 1. Обсяги викидів забруднювальних речовин та парникових газів від всіх видів транспорту у 2012 р.

	Обсяги викидів, т	Збільшення (+), зменшення (-) проти 2011 .т	Обсяги викидів у 2012 р. до 2011, %	Розподіл обсягів викидів у 2012, %
Неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) ¹	280634,6	-4945,8	98,3	11,4
Метан	7981,4	-19,2	99,8	0,3
Бенз(а)пірен	180,9	6,4	103,7	0,0
Сажа	35875,5	1519,0	104,4	1,4
Азоту (1) оксид [N ₂ O]	2114,6	-28,6	98,7	0,1
Аміак	19,9	-0,7	96,5	0,0
Двоокис сірки	31085,7	809,1	102,7	1,2
Окис вуглецю	1825870,4	-16222,6	99,1	73,6
Двоокис вуглецю	33822220,3	72874,3	100,2	-

Основними впливовими аспектами залізничного транспорту на навколишнє природне середовище є:

- використання значних земельних площ – 234 тис. га, у т.ч. понад 90 тис. га під лісонасадженнями, які захищають навколишнє середовище від аварійних розсипів і розливів різних вантажів, очищають повітря від пилу та шкідливих речовин, протидіють ерозії ґрунтів і мають шумозахисне та декоративно-озеленувальне значення;
- використання поверхневих і підземних вод та скид у водні об'єкти виробничих, господарсько-побутових і дощових стічних вод;
- викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел в атмосферне повітря (у 2012 році становили 7,57 тис. тонн, з них 2,3 тис. тонн – тверді частинки та 2,42 тис. тонн – діоксиди та ін. сполуки сірки). Також було викинуто 309,7 тис. тонн діоксиду вуглецю – парникового газу. На залізницях експлуатується понад 16 тис. стаціонарних джерел викидів, у т.ч. 10,1 тис. – організованих;
- утворення та розміщення у навколишньому природному середовищі відходів різних класів небезпеки. На залізницях у минулому році утворилося 260,9 тонн відходів 1 класу, 2,98 тис. тонн – 2 класу, 64,451 тис. тонн – 3 класу та

209,1 тис. тонн – 4 класу небезпеки, з них 70,8 тис. тонн твердих побутових відходів. Експлуатується 7 установок спалювання та переробки відходів;

- використання надр для добування щебеню, піску та глини;
- використання рослинних ресурсів;
- акустичний вплив (шум) від рухомого складу та колійної техніки;
- електромагнітне випромінювання;
- іонізуючий вплив і можливе радіаційне забруднення під час перевезення радіоактивних речовин;
- негативний вплив на довкілля під час перевезення небезпечних речовин, у т.ч. під час аварійних забруднень.

У порівнянні з іншими галузями вплив підприємств залізничного транспорту на довкілля держави досить незначний. Аналіз свідчить, що від загальних обсягів по Україні на залізниці припадає лише 0,04% використання земель, 0,27% від забору свіжої води, 0,066% від усіх скидів зворотних вод у водойми, 0,24% викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел в атмосферу та 2,4% від обсягів утворення відходів 1-3 класів небезпеки.

Основними проблемами негативного впливу авіаційного транспорту на навколишнє середовище є:

- забруднення атмосферного повітря, ґрунтів, водних об'єктів через викиди шкідливих речовин з авіадвигунів та стаціонарних джерел;
- шумове забруднення;
- електромагнітне випромінювання;
- шкідливий вплив на навколишнє середовище при будівництві об'єктів транспортної інфраструктури;
- негативний вплив на довкілля при перевезенні небезпечних і радіоактивних речовин, у т.ч. аварійні забруднення через використання неякісної, застарілої техніки.